

19/07/2018

BONA SALUT PERCEBUDA A BARCELONA, QUE CONTRASTA AMB UN RISC DE MALA SALUT MENTAL QUE AUGMENTA

LES PERSONES AMB DOBLE COBERTURA SANITÀRIA FAN MÉS VISITES A L'ATENCIÓ MÈDICA ESPECIALITZADA

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) acaba d'enllestir l'anàlisi detallada dels resultats de l'última Enquesta de Salut de Barcelona (ESB), una eina fonamental per a la planificació i l'abordatge de les polítiques de salut i qualitat de vida a la ciutat, i que en la setena i última edició ha comptat amb les respostes de 4.000 persones entrevistades. Aquesta mostra ha tingut en compte aspectes de la població total de Barcelona, com que les dones representen el 52,6% del total, les persones nascudes a l'estranger són un 21,3% o bé que hi ha un 14% de dones i un 8,8% d'homes que ja superen els 75 anys.

Bona salut però marcada per les desigualtats

A Barcelona, el 82,1% dels homes i el 78,5% de les dones declaren tenir un bon o excel·lent estat de salut. Tot i així, en funció del sexe, el nivell socioeconòmic i del territori en què es viu es fan evidents les desigualtats. En general, aquest indicador de salut percebuda es manté estable en les darreres enquestes, amb certa millora respecte les dades de 2006.

En paral·lel, la salut mental segueix sent un element que cal tenir molt en compte. Entre la població adulta de 15 anys o més presenten risc de mala salut mental el 20% de les dones i el 16,5% dels homes, amb poques diferències per grups d'edat. S'observa, però, que aquest factor és més alt en persones aturades o treballadores de classe manual. De fet, aquest risc de mala salut mental és més elevat que en l'enquesta de 2011 (16,8% en dones i 11% en homes).

Altres resultats referits a serveis sanitaris

Entre els resultats de l'enquesta destaca que, en general, la població té una alta valoració dels serveis sanitaris, com posa de manifest que 8 de cada 10 persones usuàries de l'atenció primària diuen que recomanarien el seu centre. Ara bé, a Barcelona, el 34,6% d'homes i el 35,8% de dones tenen una doble cobertura sanitària –pública i privada-, i segons els resultats de l'enquesta aquest fet influeix en el nombre de visites que la ciutadania fa a l'especialista. Així doncs, per exemple, el 46,3% dels homes i el 54,5% de les dones amb doble cobertura sanitària han anat al dentista durant l'últim any, enfront del 32,1% d'homes i el 36,2% de les dones que ho fan en el cas de la població que només té cobertura

sanitària pública. Les diferències són encara més importants en el cas de la població infantil i adolescent i es repeteixen en d'altres tipus d'especialistes com són els optometristes. En qualsevol cas, són percentatges que s'han mantingut estables durant els darrers anys i que tenen una clara vinculació amb la classe social, per la qual cosa es pot afirmar que es tracta d'un patró de desigualtat en aquelles especialitats que no estan ben cobertes pel sistema públic de salut.

A nivell de cobertura sanitària l'enquesta també recull que hi ha un 16% de població que, tot i haver tingut un problema de salut, va decidir no demanar ajuda dins del sistema sanitari. Les raons són diverses, i entre elles un 59,6% va considerar que el seu problema de salut no era prou greu com per anar al metge, un 14% va considerar que la solució que li oferirien no seria satisfactòria i un 8,6% es va abstenir d'anar al metge per no perdre hores de feina.

Pobresa i entorn urbà

L'enquesta també recull que la pobresa material severa afecta el 15,9% de la ciutadania, amb incidència directa sobre la mala salut percebuda d'aquestes persones. D'igual manera, les llars amb un sol progenitor pateixen més la pobresa a Barcelona. La pobresa energètica, que té a veure amb la dificultat per mantenir els subministres i el pagament de factures, se situa al voltant del 9%, mentre que la inseguretad alimentària de la ciutadania es xifra en el 8,6%.

Pel que fa a l'entorn on es viu, el 53% de les persones enquestades refereixen un volum de trànsit molt intens allà on viuen i un 48% manifesten sentir molt soroll. Per contra, 9 de cada 10 persones expliquen que tenen un espai verd a prop de casa, tot i que una de cada 3 persones assegura que no ha passat cap dia de la setmana en aquests espais. La situació canvia exponencialment en el cas dels infants, entre els quals el 90% sí que hi va com a mínim un cop per setmana.

Els resultats també recullen que l'obesitat ha crescut a la ciutat en relació a anys anteriors, no així el sobrepès. Hi ha un 13% de dones i un 14% d'homes en situació d'obesitat, mentre que si es mesura el sobrepès s'arriba a un 38,3% de dones i 54,8% d'homes. En persones aturades hi ha nivells més alts d'obesitat i excés de pes. I això malgrat que el 35,3% dels homes i el 24,7% de les dones afirmen fer una activitat física moderada o intensa en temps de lleure, sense comptar caminar. De fet, al conjunt de la ciutat hi ha un 56% de població que declara caminar cada dia 30 minuts o més.

Les pràctiques preventives

En el capítol de les pràctiques preventives per assegurar una bona salut es recull també per primera vegada el nombre de persones que rebutgen la vacunació sense que hi hagi raons mèdiques que ho aconsellin. Així, del total de nens i nenes menors de 15 anys hi ha un 1,5% que no han rebut alguna vacunació del calendari sistemàtic perquè els seus pares, mares o persones cuidadores no creien que fos

necessària, efectiva o els preocupava la seva seguretat. A nivell de Barcelona això representa al voltant d'uns 3.000 infants i, tot i que en termes comparatius no es pot considerar que sigui una xifra molt alta, sí que posa de relleu la importància de la immunitat de grup per impedir brots de determinades malalties.

A Barcelona, el 41% de població s'ha fet la prova del VIH algun cop a la vida i un 15% ho ha fet durant l'últim any. S'aprecia que en major mesura són persones amb estudis secundaris o superiors.

Pel que fa a la cura de les persones també es veu que la cura dels menors de 15 anys la fan principalment les dones (43%), mentre que els homes hi prenen part conjuntament (49,8%). En aquest àmbit, l'enquesta reflecteix que quan algú té cura d'una altra persona a casa, sigui amb ajuda o sense ella, la seva salut percebuda empitjora.

Una enquesta de llarga trajectòria

L'Enquesta de Salut de Barcelona (ESB) es realitza periòdicament per part de l'ASPB i dóna una gran quantitat d'informació rellevant sobre les condicions de vida i l'estat de salut de la ciutadania. Aquest 2018 es presenta la seva setena edició, després que Barcelona va ser pionera l'any 1983 amb la primera enquesta de l'estat espanyol.

L'objectiu de les entrevistes presencials que es fan a 4.000 persones de la ciutat és oferir informació actualitzada sobre salut de la població, hàbits relacionats amb la salut, la utilització dels serveis sanitaris i les pràctiques preventives, però també sobre els determinants de la salut de la ciutadania. L'enquesta actual aporta dades sobre nous àmbits com els factors de pobresa energètica i pobresa material, les cures, la no vacunació i la inseguretat alimentària, entre d'altres.

<http://www.aspb.cat/documents/enquesta-de-salut-de-barcelona-2016-17-informe-de-resultats/>